

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KAUNO APSKRITYJE

Kauno miesto savivaldybės tarybai

Kopija

Kauno miesto savivaldybės merui p. Andriui Kupčinskui

T E I K I M A S

**DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
2007 M. LAPKRIČIO 15 D. SPRENDIMO NR. T-581 „DĖL MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ
(BUITINIŲ) ATLIEKŲ TVARKYMO TARIFO NUSTATYMO“ IR
2007 M. GEGUŽĖS 10 D. SPRENDIMO NR. T-209 „DĖL MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ
(BUITINIŲ) ATLIEKŲ SUSIKAUPIMO NORMŲ NUSTATYMO“ PAKEITIMO**

2014 m. rugsėjo 5 d. Nr. 7-18

Kaunas

Kauno miesto savivaldybės taryba 2007 m. lapkričio 15 d. sprendimo Nr. T-581 „Dėl mišrių komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymo tarifo nustatymo“ (su pakeitimais: Kauno miesto savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. sprendimas Nr. T-545; 2009 m. rugsėjo 3 d. sprendimas Nr. T-456; 2009 m. spalio 15 d. sprendimas Nr. T-452) (toliau – Sprendimas) 1 punktu nustatė, kad Kauno miesto gyventojams mišrių komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymo tarifas susideda iš dviejų dalių: atliekų surinkimo tarifo dalies, kurios dydį nustato Kauno miesto savivaldybės taryba; atliekų šalinimo sąvartyne tarifo dalies, kurios dydį atliekų tvarkytojas apskaičiuoja pagal atliekų priėmimo į sąvartyną įkainius. To paties Sprendimo 2 punktu nustatė Kauno mieste mišrių komunalinių (buitinių) atliekų surinkimo įkainį – 26,11 Lt be PVM už 1 kub. m mišrių komunalinių (buitinių) atliekų.

Kauno miesto savivaldybės taryba 2007 m. gegužės 10 d. sprendimu Nr. T-209 „Dėl mišrių komunalinių (buitinių) atliekų susikaupimo normų nustatymo“ (su pakeitimais: Kauno miesto savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 20 sprendimas Nr. T-103; 2010 m. liepos 23 d. sprendimas Nr. T-470; 2010 lapkričio 25 d. sprendimas Nr. T-708) 1 punktu nustatė mišrių komunalinių (buitinių) atliekų susikaupimo normas (toliau – Normos). Pavyzdžiui, pagal Normas gyvenamiesiems daugiabučiams namams atliekų susikaupimo norma (per metus) 1 kv. m. nustatyta 0,083 kub. m., bet ne daugiau 8,3 kub. m. butui ar gyvenamosios paskirties pastatams (vieno ir dviejų butų namams) 1 kv. metrui – 0,083 kub. m., bet ne daugiau, kaip 12,45 kub. m. ir t. t.

Atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą, pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus, reikalavimus atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams, atliekų tvarkymo ekonomines ir finansines priemones nustato Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas).

Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnyje reglamentuota:

„1. **Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara nustatoma vadovaujantis solidarumo, proporcingumo, nediskriminavimo, sąnaudų susigrąžinimo principais ir principu „teršėjas moka“.**

2. *Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi būti pagrįsta būtinosiomis su komunalinių atliekų tvarkymu susijusiomis sąnaudomis. Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kaina turi užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti komunalinių atliekų tvarkyme, taip pat mažinti aplinkos taršą.*

3. **Nustatant rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį, turi būti atsižvelgiama į Vyriausybės patvirtintą metodiką.**

4. *Komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainą ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytais principais.“*

Lietuvos Respublikos Seimas 2012 m. balandžio 19 d. priėmė Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 2, 4, 25, 27, 28, 30, 31, 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Įstatymo papildymo 30¹, 30² straipsniais įstatymą Nr. XI-1981 (toliau – Pakeitimo įstatymas). Pakeitimo įstatymo 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse *inter alia* nustatyta, kad Pakeitimo įstatymo 8 straipsnis, kuriuo nustatyta komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodara, įsigalioja 2013 m. liepos 1 d., o savivaldybių institucijos iki 2013 m. birželio 30 d. turi priimti šio Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Vadovaudamasi Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 3 dalies nuostatomis Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 711 „Dėl rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodiką (toliau – Metodika), kuri **įsigaliojo 2013 m. rugpjūčio 4 d.**

Metodikos 2 punkte nustatyta, jog „į Metodiką atsižvelgia savivaldybės, nustatydamos rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) dydį Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo <...> nustatyta tvarka.“

Įvertinus Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtintų sprendimų (įskaitant vėlesnius pakeitimus ir papildymus) turinį darytina išvada, jog mišrių komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymo kainodara **neatitinka šiuo metu galiojančio atliekų tvarkymą reguliuojančio teisinio reglamentavimo, t. y. Metodikos 22-29 punktų ir jų papunkčių**, kuriuose nustatyta:

„22. Taikoma dvinarė rinkliava, susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų.

23. Pastovioji rinkliavos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų pastoviąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

24. Pastoviąją rinkliavos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys.

25. **Pastovioji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal šias kintamąsias pasirinktinai:**

25.1. nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas;

25.2. nekilnojamojo turto paskirtis ir objektų skaičius;

25.3. gyventojų / darbuotojų skaičius;

25.4. konteinerių skaičius ir tūris (dydis).

26. Kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų kintamąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

27. Kintamąją rinkliavos dalį moka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys, kuriems teikiama komunalinių atliekų paėmimo ir tvarkymo paslauga. Komunalinių atliekų paėmimo paslauga suprantama kaip faktinis mišrių komunalinių atliekų paėmimas, kai konteineris pastatytas ne didesniu kaip 300 metrų atstumu nuo savininkui priklausančio nekilnojamojo turto objekto.

28. Kintamosios rinkliavos dedamosios nemoka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys, deklaruavę, kad tam tikru laikotarpiu (ne trumpesnis kaip vienas metų ketvirtis ir ne ilgesnis kaip vieni metai) nebus naudojamosi nekilnojamojo turto objektu ir iš šio objekto tuo laikotarpiu komunalinės atliekos nebus imamos.

29. **Kintamoji rinkliavos dedamoji nustatoma pagal šias kintamąsias pasirinktinai:**

29.1. *naudojamų mišrių komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris (dydis);*

29.2. *naudojamų mišrių komunalinių atliekų konteinerių skaičius, tūris (dydis) ir ištuštinimo dažnumas;*

29.3. *atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svoris.*“

Pažymėtina, kad Savivaldybės taryba savo veikloje turi vadovautis pagrindiniais principais, kuriais grindžiama vietos savivalda, taip pat ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintu savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principu. Pastarasis principas reiškia, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas. Savivaldybės administravimo subjektai privalo užtikrinti, kad pasikeitus teisiniam reguliavimui jų priimami teisės aktai būtų suderinti su aktualios redakcijos teisės aktais, o jiems nustatytos pareigos būtų nedelsiant įgyvendintos.

Akcentuotina ir tai, kad atidėliojant Metodikos nuostatų įgyvendinimą kyla rizika neįvykdyti Europos Sąjungos nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, dėl ko Lietuvai gali tekti mokėti baudas.

Kaip jau minėta, Metodika įsigaliojo 2013 m. rugpjūčio 4 d., atsižvelgiant į tai konstatuotina, kad Kauno miesto savivaldybės institucijos turėjo pakankamai laiko įgyvendinti įsigaliojusias aukštesnės galios teisės aktų nuostatas. Analogišką nuomonę pareiškė ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2014 m. rugpjūčio 14 d. rašte Nr. (17.2)-D8-6107 pažymėdama, jog *Aplinkos ministerija, kaip institucija atsakinga už visų atliekų reglamentavimą ir administravimą, nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimo kontrolę, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklos atliekų tvarkymo srityje koordinavimą ir papildomų finansavimo šaltinių paiešką, laikosi griežtos pozicijos, ir nuomonės šiuo klausimu – tinkamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimas, taip pat ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymas (kaip viena iš svarbiausių priemonių siekiant teigiamų pokyčių komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tobulinime), Lietuvoje **privalo būti keičiami nedelsiant taip, kad atitiktų teisės aktų reikalavimus.***

Atsižvelgdama į pateiktus argumentus bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

siūlau:

nedelsiant svarstyti Kauno miesto savivaldybės tarybos 2007 m. lapkričio 15 d. sprendimu Nr. T-581 „Dėl mišrių komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymo tarifo nustatymo“ (su pakeitimais) ir 2007 m. gegužės 10 d. sprendimu Nr. T-209 „Dėl mišrių komunalinių (buitinių) atliekų susikaupimo normų nustatymo“ (su pakeitimais) patvirtintų Kauno miesto savivaldybės mišrių komunalinių (buitinių) atliekų tvarkymo tarifo, mišrių komunalinių (buitinių) atliekų surinkimo įkainio bei nustatytų mišrių komunalinių (buitinių) atliekų susikaupimo normų pakeitimo klausimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio reikalavimus bei Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodiką, kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiam Kauno miesto savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) ir apie priimtą sprendimą dėl šio teikimo Vyriausybės atstovui Kauno apskrityje turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

Primenu, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi visais atvejais apie savivaldybės administravimo subjektui pateiktą teikimą ar reikalavimą Vyriausybės atstovas praneša merui (savivaldybės vadovui). Meras artimiausiam savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti Kauno miesto savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė Kauno apskrityje

Inesa Klimaitė-Mašalienė